

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

KALETNIK

OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

Dlaczego rzemieślnika wykonującego skórzane portfele, torebki, teczki, sakwy i walizki nazywa się KALETNIKIEM?

KALETNIK to nazwa utworzona od słowa KALETA, a KALETA to 'skórzana sakiewka noszona u pasa'. Skórzane, mocowane do pasa KALETY noszono co najmniej od XV w. – aż do końca wieku XVIII. W KALECIE zwykle znajdowały się najpotrzebniejsze rzeczy, takie jak krzesiwo i hubka, albo też – równie potrzebne – pieniądze. Z czasem KALETA, w której znajdowały się pieniądze, zaczęła być określana mianem KIESA, a słowo KALETA wyszło z użycia.

Są dwie hipotezy na temat pochodzenia słowa KALETA. Według pierwszej z nich KALETĘ zapożyczyliśmy z języków (dialektów) wschodniosłowiańskich: ze staroruskiego lub białoruskiego (kalita), lub z ukraińskiego (kalyta), które z kolei przejęły to określenie z języków turecko-tatarskich. Według drugiej hipotezy KALETA trafiła do polszczyzny nie ze wschodu, tylko z zachodu, „drogą klasztorną”, a więc wraz z lokowaniem klasztorów na ziemiach polskich, za pośrednictwem języka niemieckiego najprawdopodobniej z włoskiego (wczesne włoskie caletta oznaczało 'torebka noszona przez mnichów, przyszyta u pasa', co jest przeniesieniem ogólniejszego znaczenia 'złącze, spojenie').